

Schwäbisch = Hochdeutsch

Entsprechung der schwäbischen Laute und
Sprechformen auf dem Dialekt von
Südingen bei Gorb an.

a

Die a im folgenden Silben.

blieb a:

arm, alttr, matter, apter, gabl, smatr
Dah, fah, fass, hats, stalt, male, froh
mark, hats, spalt, arq, swah, halt, warm
stark

wind ä:

gläs, släht, wähtl, fräht, gätr, hätr (Schulze)
mädr, träht, fäl (Stall), wärr, vräht, swärz

wind ä:

Dänn, pfänn, männ, stämbel

wind ä:

säd, fä, bäh, Däh, zäh, swäh, bräd, kräpf

wind ä: hat

wind ä:

blättr, ätr, nädl, fräg

wird e
epfl, kleppors, knells kett (gefalt)

wird i megr

wird z:

deyfr rehr

wird ä:

äht, päht (gefalt)

wird ä: äss fläs märkt

wird ö:

~~jömr~~

wird ö: löd

lung a in niff fuffe kutter kille

blitt a:

hera dft, vordah

wird r: mänt

wird a:

nsinäht

wird u:

duvak

wird u brisillope

wird o:

ketendr

lung a in fuffe kutter kille

blitt a:

wäht, slät snäht nagl gabl, has

wird ä:

mär, mäst

wird äs, gräf säp släp sträf, stär

swäb, änd, brak (komf) fräg pläg

mind ä
bärfars
mind ärbäer

mind ä
häfrer

mind ä:

gsaet

mind ä vatter Drapp, grapp, meass, slact

mind ä
sömr hröm

mind ä Do tö sömuss Amnif

Lang a in niß fufstonten vilha

bläbt ä

mittäg, siksäil

mind ä

balsom, brassom.

mind e mēdek, zēstek, Drōstek, frviteh.

sämstek sōndek

v

Lang e in niß fufstonten vilha

bläbt e kettom, bett, ek, metzger, vetter, bech.

Lang ä bläbt ä

Dellor, gërbo fett fell spēk Källor

Lang e mind ä:

Rēk, mēz fētek

Lang ä mind ä
rētek

mind ä:

ēhl hēhr dēhr rēhr

mind ä

hēmōd

mind ä
fēsster

mind er gser, gser

mind äe

fäak, väateh, gäaste Käer

mind o

bollo

mind i

britt, storb

mind ä

gath, slät

mind ä ädreh, fuking

mind ä

älh

mind ae

haerle, snac (Sjonn) sae (Sax)

Änge in niest fustentent u vilha

mind i bitstors

mind r. ableditt

fäll nää

gswäte, gser, gmört brau brsur

konst fingr Kërle Këhot

Ä in niest fustentent u vilha

blibt Ä

lörw, mër (Stam), ledelh vörlegh

Ä blibt Ä: smër, lër.

Ä mind e: hefr.

Ä mind ae snac, klac, saeb (Sorb) wae (Wap)

Ä mind äe pflägn, säcgn, & lädrr faadrr

Ä mind rō gō, stō

Erundt
gēs, sēr

i

ding i in fußhantlar Salbe

blait i

gift, griffel, miltel (Milt) fies nett
brill blibe fris mist Dis

wind e

kēnd blēnd dēnds rēndam (Rēnd) kēmmel
kēmmel spēnd brēns

wind e gretur

wind e pförseh

wind i his storn hil millb bir gricht

wind ir listit ficht

wind e kē, kē (Zin)

wind e sē fōestr (fōestr) loess brēns 4 ves

- u: wal wind, wust (wust)

- sē gset, gricht

ding i in fußhantlar Salbe

wind e kēhē bete birē

wind e regorment

fallt ä host bene kōng

Long in in fußhantlar Salbe

blait e iegt zibb bibr rēgl

wind ir slirr, bir 4 irr dinn Des

- sē mret

- sē dēms

- sē vrit

- e Des (Des)

und o soppo

o

Lang o in frubuntur tiller
blibt o froz Dropp top Kost gold
und o Sonn mo Semmer
und o abt vol Dohler
und a sang Karb, Hart mangs gstarb
und o Drors Droste

und ad Dredst
und aa Kiam, maan spaan vaaans
- u sull (unff), Druks (huckin)
- e mer weller
- t meteh
- o veltm
- a mast Karb, vvaastang
- aa vvaedean
- e orken
- r abrdach
- u fersfuss

füll mit Kartē

Lang o in frubuntur tiller
blibt o ofs, tob hof vœgt Drœg
- o bott hollt fulan, Knott
- o Krô tô lô, - sâ frô
- so so
- aar baaer, vvaer (uu)
- ao naot slaos flaoz laot vaos frao
- u Dull
- six miss

Lang o in miss frubuntur tiller

bleibt o baurhof
wird o stubē
— äa dör baur
— ao sonat
— r Doktr. professor
— ur allmurr

u

Sing u in frohen liden Salen
bleibt u butter rucker nuss warm brust
last bruch smatz
wird u wüst, Düst Däm Ruz frucht
— o bos gras
— ö Dämm brönn sompf strömpf
somp krömm sprönn
— so bröst Koost sos söst
— ur muller gast furter
— ä färlit

Sing u in maff frohen liden Salen
wird e Kraus halten, weisen
— r kaptenot
fallt uib wKwäd (wewwät)
Sing u in frohen liden Salen
bleibt u slab ur ufpr nudl
wird ur bus, snur Ruz buss (fürpr) furs
gruss rurs blust

mind sö söhael noö min
— ör blom
— is risfs

ä

Äng ä in fruktur tiller
blibt ä bäk hälft brähter
mind e bek fehor eller gverms
mind ä gätr, gätner
— e vest sweater heter
— ê Dêx bêt Drêks
— ê swent grênk
— a hammre hanst
— ä läst lät (läst)

Äng ä in fruktur tiller
blibt ä jägr säfor släfor Räs
blibt e gleser greser grober vedr
mind ê sémms
— ê gêm spē
mind äa säag Räsfor bäar
— ä bläst släft spät

ö

Äng ö in in fruktur tiller
mind e held fres slessr
— äa mäatr äatr mäatt
— o slopt
— ä stärk
— v spirkel
Äng e lundad in miss fruktur tiller
min i oapirale

Lang o lundat in fuffbanten Dillen
 mi o grot
 — ê hêle fêf Drêg vêgl êfs
 — ê sê (sêfar) tē kēneh
 ae raeste graesse naeteh
 Lang o mi miest fuffbanten Dillen
 lundat mi ae hoan praetor

ü

Lang ü in fuffbanten Dillen
 miid i Witte sissl slissl sittel
 — î bist west
 — e srên (grüngr) grüne (Grüne)
 — u slak muk bruk nuss keho
 — u vor Dast
 — ä färkr
 — e brelts
 — si spairr
 — sê wêss

Lang ü in fuffbanten Dillen
 miid i Der Hfiv fligl Ribl
 — is bishor Derhor griss firs grisy
 — â lüge
 — us brast
 — e deglêse beyls
 — es grêr (grün)

ei

ei in fuffbanten Dillen
 miid si frsi bris blsi brsi bsil

mind se nre mre Dre se, sneer
— ae haetr
— aa raaf aak gaast, maast
Daal haass waap
— or släs, kör, slör lör
— i wie

in mitt fufha to star v. lla
mind e haoseh stettes spilwip
— e veyste
— r kräkst arbst marst
fallt nüb vaatl

eu

in fufha to star v. lla
mind si bil vil störs
— ae hae fraed
— se fröed f kaet
— en qnents
— su buehs

au

in fufha to star v. lla
mind as frao haof laob aog laofs
— su: bseet brer hsaus krouet
— ä blät, grät lob
— o glosfs
— ö dömsfömer zömm pflämm
— ö böm dräm sömr
— sö krom brö.
— ae Daefr baeks
— i bricht
— u Dussö

in niß fußer luntar bilba
wird ao wittfræo gnittlaob
- u ratkous
- e knoblen
- u uf (nif)

äu

in fußer luntar bilba
wird si mois lois hoiser hzit (grünke)
- ae raebor
- e töm
- ä bläbe blau
- o vrr somms, roms somms
- ö dr droms

ai

in fußer luntar bilba
wird ae Raeser
- äa wäas säat laach
- aj mäjr bäjor
- ör vör

l

blibb: bush. Drander abach bush
trib, wrib
wird pp Drapp Krapp
- f sruf
- m gswätmle
wird in pphun gwerbr haetst blät
grät, straelr

fallt mir grist (grist) hse (hse) gäal galt
was laka äso (laka)

d

blitt d: Deke dah soddat, Koller wald
fett Deke

wind t gelt handwacht, zentlurdor

- r zwerg zoesleh

Komm Kinsu: Dero, held, monde pfende srane

wrgöndr

fallt mir mö wours

f

blitt f

fis fsil fir fling fadr figur fris roaf

wind pf säapfr släapfr pflegt slapfl sarpf

- b zweabbholze

wind singapfoban wöfry

fallt mir: darst

g

blitt g gelt gott gold griffle gellor geal

- R werh slenke

- n rēnr

- h jacht flicht sléht Refeh

Wind finge gvermr gsbass gsaft

fallt mir: slä saet

h

blitt hēmt hēml haus hant hōnd hēz

wind h gſicht gſicht wih

wird K. Krahr
 — d mäder (Mäfer)
 — f mejr najr
 wird angriffen richart
 fällt mit raf. ra fränkter lesnat

ch

bleibt h. weh Ruhe nach rehr dah
 wird s. näst (näst) faest (füst)
 — f vögler xigore
 — h stark
 fällt aus west sultes erwänt Kräht

j

bleibt j. Johann Jakob Tuleus jued jacht
 Hänsgöng
 wird g. jäh (jäh)

k

bleibt k. kall kur kirch kaxt kopf
 keme Ruhe korb
 wird g. goller. gutt
 — h katep kahr löelahr
 — rag garys saxys
 fällt mit wäatep vilor

l

bleibt l. lämmer lerd lör fsul mouh
 x. Lauf Anspitzung berort

Kömt fuzū tēmōrik
fallt nāb Kāar Deu witt (Deu witt)

m

blibt m moies mēleq xām nesmo
mūd n dan Kettom fūasm
fallt nāb bōwotts

n

blibt n. nās nass, nudl srand
mūd n tenerr
— m Kämpf sēmpf xōmpft tēmst
mūd l moryots, safrat
Kommt fuzū nast nōtr

Kommt
fallt nāb bir, stin hā vā xā fōō lō bō sō

p

blibt p Petre, Paol Kapp pak
mūd l baek (pōk) britts belh buel
Dulbā burx balms (pōlma)
mūd pf pfesbachs
— q gōmpo
mūd mīppfulan sēmpso

r

blibt r rād russ rōus raoh arm
mūd l beert xōndt māast
— n vōndt
mūd mīppfulan Ervō (Ervō)

fällt rüb, hat swar wot daan kääm
fißt kîs wêth ât (lât) klanet
kluinath kêmmlfat

Tau s
bleibt s, sieb saba gras hals
wind s, fääsm kaspt wüst fißt

ss

bleibt ss gras gresso
wind & flack

sch

bleibt s snêk gnabs snall snurr srißt
wind ~~unverfügt~~ slêkt (lâkn)

t

bleibt t: tō, bott yott sâat
wind d: Dal Dîn Dôltor Doffel Day
— & butz hegs
Komt kinsu egt waltz mens
full may fârtz fünffun Bensch salkars

w

bleibt w wurm wust wê wîs
wind m: mē, mirr
— b ebeg ebekroet
full may te. zitt

x

bleibt x xesle xes xân xō xom
— t wêth

Formen
Conjugation

<u>geben</u>	<u>sein</u>	<u>sein</u>
Infinitiv ges	ges	Dös
<u>Präs. Ind. S.</u>	—	—
i gib	i bē	i dar
du giest	du bist	du darst
er gibt	er ist	er dar
wir geben	wir seine	wir däre
ir gebet	ir sēd	ir dōsd
se gēnt	se sēd	se dōsd
<u>Präs. Imper.</u>	—	—
i gäb	i sei	i dāar
du gäbest	du siecht	du dāarest
er gäb	er sei	er dāar
wir gäbe	wir seie (sind)	wir dāare
ir gäbet	ir siecht	ir dāarē
se gäbe	se sie	se dāare
<u>Präs. Imperat.</u>	—	—
i gäb	i wär	i dät
du gäbest	du wärest	du datest
er gäb	er wär	er dät
wir gäbe	wir wäere	wir däte
ir gäbet	ir wärest	ir dätet
se gäbe	se wäere	se date
<u>Imperat.</u>	—	—
gib	sei	dar
gēnt	sēd	dōsd
<u>Part. der Nennung.</u>	—	—
gāa	gsē	Dō

gafu

Infinitiv

gao

Part. d. Präsens

igän

dr gäst

vr gät

mr gane

ivr gome

se gome

Conjunktiv

igän

dr gänest

vr gän

mr gane

ivr gane

se gane

Konditionals

igän

dr gänest

vr gän

mr gane

ivr gane

se gane

Imperativ

gän

gäned

Part. d. Imperatoris

ganr

gän

Infinitiv

känns

stafu

—

stas

—

i stand

dr stäst

vr stät

mr slande

ivr stönd

se stönd

—

i sländ

dr sländest

vr sländ

mr slände

ivr slände

se slände

—

i stönd

dr stöndest

vr stönd

mr stönde

ivr stönde

se stönde

—

stand

stämnd

—

ständer

stän

—

stänfs

haben

—

has

—

i has

dr häst

vr häst

mr habe

ivr hönd

se hönd

—

i häb

dr häbest

vr häb

mr häbe

ivr häbe

se häbe

—

i hett

dr hettest

vr hett

mr hette

ivr hette

se hette

—

hab

hord

—

ghet

wissan

—

wissr

Präp. d. Indik.

i hā
Dr hāst
w hāst
mrr hēnne
irr hēnnet
se hēnnet

Präp. d. Indik.

i hēnn
Dr hēnnest
w hēnn
mrr hēne
irr hēnne
se hēnne

Präp. d. Indik.

i hēnt
Dr hēntest
w hēnt
mrr hēnte
irr hēnte
se hēnte

Präp. d. Indik.

hēnn
hā
Präp. d. Indik.
hēnn

müß

Infinitiv
müss

Präp. d. Indik.

i müss
Dr müssst
w müss
mrr müss
irr müsset
se müsset

i Därf
Dr Därfest
w Därf
mrr Därfē
irr Därfet
se Därfet

i Därf
Dr Därfest
w Därf
mrr Därfē
irr Därfē
se Därfē

i Däft
Dr Däflest
w Däft
mrr Däfte
irr Däftet
se Däfte

Däft
Därf
Därf

mögen

meger

i mä
Dr mäst
w mä
mrr mege
irr meget
se meget

i nāas
Dr nāast
w nāast
mrr nēsse
irr nēsst
se nēsst

i nēss
Dr nēssst
w nēss
mrr nēsse
irr nēssst
se nēssst

i nēst
Dr nēstest
w nēst
mrr nēste
irr nēstet
se nēste

nēst

nēst

Conjunctio

i miss
Dr missest
w miss
mor misse
irr misst
se misse

---

i mā
Dr māst
w mā
mor mege
irr meyst
se meget

Conditionalis

i misst
Dr misstest
w misst
mor misste
irr misste
se misste

---

i mēst
Dr mēstest
w meht
mor mēhte
irr mēhte
se mēhte

Imperativus

Part. Der Wegungespart
miss

---

m
mege
